

Hrvatski liječnički zbor
Hrvatsko društvo za kliničku mikrobiologiju
Sekcija za imunologiju infektivnih bolesti HDIB
Sekcija za virusne hepatitise HDIB
Hrvatski veterinarski institut
Klinika za infektivne bolesti "Dr. Fran Mihaljević"

Hepatitis E

- emergentna bolest ili mit?

prim.dr.sc. Oktavija Đaković Rode, dr.med.
doc.dr.sc. Lorena Jemeršić, dr.vet.med.

Zagreb, 12.3.2015.

ZAKLJUČCI
|
PRIJEDLOG SMJERNICA

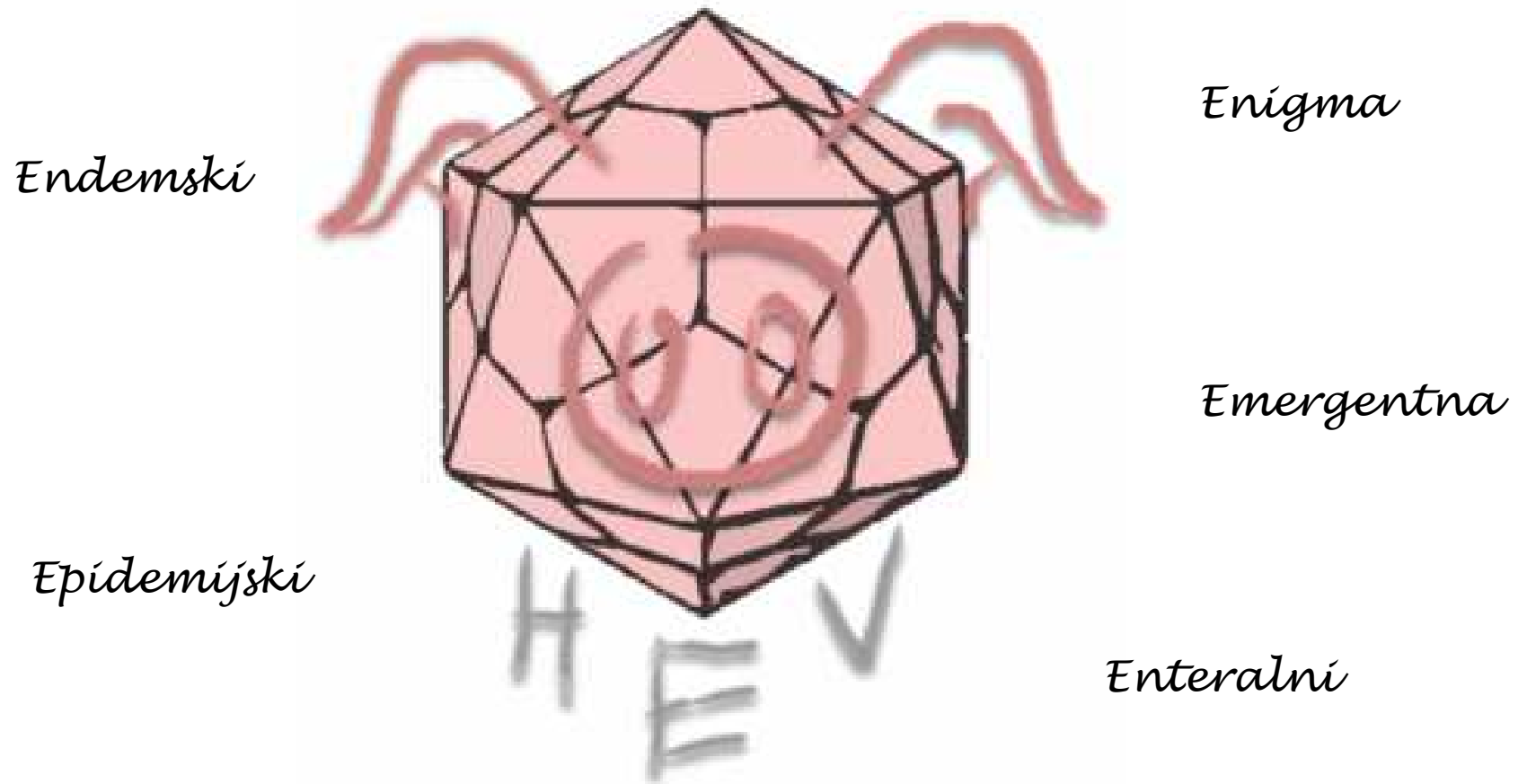
ZAKLJUČCI

- Hepatitis E u Hrvatskoj se pojavljuje sporadično kao autohtoni i importirani
- Infekcije često ostaju neprepoznate i **nedijagnosticirane** → klinička slika najčešće je bez vidljivih simptoma ili su simptomi blagi, netipični i brzo prolaze, a HEV se ne uključi u dijagnozu
- **Dijagnostika** hepatitisa E temelji se na određivanju protutijela anti-HEV IgM i IgG enzimskim imunotestom (EIA) i HEV RNK
 - Sve reaktivne EIA-rezultate treba potvrditi imunoblot-testom (*westernblot*) (zbog mogućih lažno pozitivnih rezultata)
- **Terapija** akutnog hepatitisa E nije potrebna osim u imunosuprimiranih osoba te kod kroničnih hepatitisa E kada liječenje započinje smanjenjem imunosupresije, ako je moguće, ili ribavirinom
- **Domaće i divlje svinje** predstavljaju potencijalne rezervoare virusa hepatitisa E u RH
- **Najviša je virusna prevalencija u svinja (domaćih i divljih)** nađena u područjima najveće gustoće domaćih i divljih svinja;
- Najveći je postotak viremičnih svinja nađeno u **tovljenika** tj. one kategorije domaćih svinja čije sirovine i prerađevine ulaze u prehrambeni lanac ljudi.
- Zajednički izvor HEV infekcije za domaće i divlje svinje je moguć u Brodsko posavskoj, Sisačko moslavačkoj, Vukovarsko srijemskoj i Virovitičko podravskoj županiji te su to područja od posebnog zanimanja za buduća istraživanja.
- U RH izdvojeni su sojevi HEV koji pripadaju rodu *Orthohepevirus* vrsti A, genotipu 3. Prepoznata su 4 klastera, od kojih su tri zajednička ljudima i svinjama. Ova spoznaja govori u prilog mogućem međuvrskom širenju HEV.

PRIJEDLOG SMJERNICA

- Potrebna je bolja osviještenost o prisutnosti hepatitisa E u Hrvatskoj
 - Posebno ljudi koji dolaze u kontakt sa svinjama, sirovinama i prerađevinama svinjskog podrijetla
 - Među liječnicima
- HEV treba uključiti u dijagnozu akutnog i kroničnog hepatitisa posebno u **imunosuprimiranih** bolesnika s povišenim jetrenim enzimima, pa i ako je već prisutan drugi virusni hepatitis ili se radi o nevirusnom hepatitisu.
- HEV treba uključiti u **diferencijalnu dijagnozu** posebno kada su isključeni drugi uzroci virusnog akutnog hepatitisa.
- **Prevenција** hepatitisa E moguća je izbjegavanjem konzumiranja sirovog ili nedovoljno termički obrađenog mesa posebno svinjskog.
- Kako bi se utvrdili mogući izvori infekcije i značenje hepatitisa E potrebna su daljnja istraživanja u ljudi i životinja, uključivanje testiranja mesa i mesnih prerađevina te okoliša
- Treba li uvesti testiranje **davatelja krvi**? Otvoreno pitanje.
- **HEV je autohtona infekcija u Hrvatskoj, a budućnost će pokazati je li i emergentna!!!**

Hepatitis E *- emergentna bolest ili mit?*

Only one health initiative and collaboration can improve our knowledge on HEV!